

РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД
ЗА СОЦИЈАЛНУ ЗАШТИТУ

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2022. ГОДИНУ

Београд, јануар 2023. године

Увод

Програмски циљеви Републичког завода за социјалну заштиту за 2022. годину били су усмерени на пружање подршке свим социјалним актерима у систему и обезбеђивање релевантних информација потребних за креирање програма и политика заснованих на подацима.

Утемељење за своје програмске активности Републички завод за социјалну заштиту налази, на првом месту, у резултатима праћења и евалуације остваривања права, примене мера и пружања услуга социјалне заштите, добијеним у оквиру годишњих извештаја о раду пружалаца социјалних услуга у јавном, цивилном и приватном сектору.

Такође, значајан увид у степен развијености, проблеме у функционисању и потребе за даљим развојем установа у систему социјалне заштите, Завод стиче у процесу обезбеђивања различитих видова подршке актерима у систему социјалне заштите.

Референтни оквир за деловање Републичког завода за социјалну заштиту

Основе за дефинисање програмских циљева рада Републичког завода за социјалну заштиту садржане су у националном законодавству које уређује област социјалне и породично-правне заштите, као и у сродним нормативним актима од значаја за пружање социјалне заштите посебно рањивим групама становништва. Основ за деловање Завода садржан је, пре свега, у Закону о социјалној заштити, Породичном закону, Закону о финансијској подршци породицама са децом, Закону о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица и другим релевантним нормативним актима који директно или индиректно уређују и поједине послове у оквиру система социјалне заштите.

Послови Републичког завода за социјалну заштиту проистичу такође и из докумената од стратешког значаја за развој социјалне политике и социјалне заштите, као и из препорука Европске комисије од значаја за процес придруживања Републике Србије.

У складу са тим, реализоване активности током 2022. године се односе на реализацију задатака проистеклих из програмских циљева, односно:

- 1) Унапређење положаја материјално необезбеђених корисника
- 2) Унапређење положаја деце без родитељског старања
- 3) Унапређење положаја породица у кризи
- 4) Унапређење положаја жртава насиља, злостављања и занемаривања
- 5) Унапређење положаја особа у сукобу са законом и заједницом и облицима друштвено непожељног понашања
- 6) Унапређење заштите малолетних миграната
- 7) Унапређење рада центара за социјални рад
- 8) Унапређење рада установа социјалне заштите
- 9) Унапређење социјалне заштите у јединицама локалне самоуправе
- 10) Унапређење примене прописа релевантних за социјалну заштиту
- 11) Унапређење праћења система социјалне заштите
- 12) Унапређење капацитета Републичког завода за социјалну заштиту

*

*

*

Општи циљ 1. Унапређење положаја материјално необезбеђених корисника

1.1. Подршка унапређењу нормативног оквира који уређује активацију корисника новчане социјалне помоћи

- Учешће на стручном скупу који организује Министарство и Национална служба за запошљавање у циљу представљања нацрта модела сарадње центара за социјални рад и Националне службе за запошљавање за тешко запошљиве кориснике новчане социјалне помоћи који се и по другом основу налазе на евиденцији центра у систему вођења случаја.
- У октобру 2022. године представнице РЗСЗ су учествовале на састанку тима за израду Упутстава о примени мера социјалне укључености.

Општи циљ 2: Унапређење положаја деце без родитељског старања

2.1. Јачање компетенција саветника за хранитељство и супервизора у ЦПСУ

- Реализоване припреме и реализација екстерне групне супервизијске подршке кроз 4 циклуса са групом супервизора свих ЦПСУ. Сва 4 извештаја су урађена и дистрибуирана супервизорима ЦПСУ, а припремљени су и извештаји прилагођени потребама објављивања на сајту РЗСЗ.

- Извођење основне обуке за саветнике за хранитељство у сарадњи са представницима ЦПСУ (реализација одложена и зависи од договора са Асоцијацијом)
- Извештаји о реализованим сесијама стручне подршке су редовно дистрибуирани супервизорима у центрима за породични смештај и усвојење, а скраћена верзија је припремљена и објављена на сајту Завода

2.2. Унапређење нормативног оквира значајног за хранитељство кроз учешће у радној групи за измене и допуне Правилника за хранитељство

- Учесће у радној групи која је израдила финални нацрт Правилника о хранитељству који је усвојен и објављен у Службеном гласнику.

Општи циљ 3: Унапређење положаја породица у кризи

3.1. Јачање компетенција супервизора за трансфер знања у области процене ризика, потреба деце и капацитета родитеља

- Унапређење модела преноса знања стручним радницима у систему социјалне заштите за област заштите породица у кризи
- Креирана методологија за извођење радионица од стране супервизора уз подршку стручњака из Завода
- Пружена стручна и техничка подршка супервизорима центара за извођење радионице „Процена за децу и одрасле - индикатори ризика“
- Реализоване 3 радионице : „Процена за децу и одрасле - индикатори ризика“
- Извештаји о реализованим радионицама постављени су на сајту Завода

3.2 Унапређење система социјалне заштите за јачање родитељских вештина у раном развоју детета

- Присуствовање састанцима Радне групе за подршку и праћење спровођења Националног програма за унапређење развоја у раном детињству при Министарству здравља РС на којима се ради на актуелним изменама нормативних аката у систему здравствене заштите у области раног развоја деце, развојних саветовалишта и свих активности актуелних у области.
- У току 2022. године РЗСЗ као члан Конзорцијума организација у пројекту „Подстицајно родитељство кроз игру“ редовно присуствује састанцима конзорцијума на којима се резимирају и планирају будуће активности пројекта. Професионалци из система ангажовани као тренери радили су са пет пилот општина. Такође, започете су активности са нових 28 општина у којима ће се у наредном периоду реализовати програм пилотиран у пет општина. Такође, две представнице Конзорцијума из РЗСЗ су континуирано давале коментаре и на сва друга послата документа.

- Присуство на „Националној конференцији о раном развоју и родитељству“ коју је организовао УНИЦЕФ
- Учешће на скуповима званичног започињања друге фазе пројекта „Подстицајно родитељству кроз игру“ са новоизабраних 28 општина.
- Као део Експертског тима који су оформили УНИЦЕФ и Стална конференција градова и општина за подршку јединицама локалне самоуправе у развоју програма подршке родитељству и раном развоју деце, представница Републичког завода за социјалну заштиту учествовала је у изради *Препорука за унапређење подршке подстицајном родитељству и раном развоју деце у области социјалне заштите и популационе политике*, као и у изради *Анализе стања у области родитељства и раног развоја деце у изабраних пет локалних самоуправа*. Такође, Завод је активно укључен и у пружање подршке у нових 28 јединица локалне самоуправе за подстицање и развој мера и услуга социјалне заштите и популационе политике за подршку родитељству и раном развоју деце.

3.3. Унапређење система социјалне заштите за јачање породице, родитељства и превенције издвајање деце из породице стицањем сазнања о ресурсима у овој области

У оквиру УНИЦЕФ пројекта „Оснаживање система социјалне заштите за јачање вулнерабилних породица са децом 3“ у току 2022. године реализоване су све планиране активности:

- Креиран је приручник за стручњаке центара за социјални рад „Родитељске функције и изазови у остваривању родитељских функција“, као одговор на потребу система социјалне заштите за ефикаснијим и ефективнијим алаткама у циљу извршавања базичних задатака овог система у заштити деце.
- Креирана је обука без провере знања „Унапређење процеса процене и подршке родитељима“. Циљ ове обуке је унапређење компетенција стручних радника центара за социјални рад за процену способности родитеља да одговоре на потребе детета.
- Обука је реализована три пута и укупно је 65 стручних радника центара за социјални рад присуствовало овој обуци. Обуке су пријављене Комори социјалне заштите, те су полазници остварили одговарајуће бодове за онављање лиценци.
- Реализован је **округли сто** са супервизорима осам центара за социјални рад: Лесковац, Пирот, Смедерево, Врњачка Бања, Крагујевац и Београд. Тема округлог стола је била **анализа приручника о родитељству и табела** које су водичи за рад са родитељима.
- **Модели рада саветовалишта у области родитељства:** У припреми израде предлога концепта рада саветовалишта са родитељима који имају тешкоће

у остваривању родитељских функција реализован је **округли сто** у Републичком заводу за социјалну заштиту са руководиоцима пет саветовалишта за брак и породицу из: Београда, Новог Сада, Ниша, Крагујевца и Зрењанина. Тема округлог стола био је приручник "Родитељске функције и изазови у остваривању родитељских функција" и могућности саветовалишта у раду са родитељима.

- Израђен је документ „Отворена листа обука“ који садржи приказ обука које се баве темом родитељства: обуке акредитоване у систему социјалне заштите, образовања и здравствене заштите, као и препознате, још увек неакредитоване обуке. Циљ документа је да професионалцима из сва три система олакша приступ информацијама и избор обука релевантних за јачање компетенција за рад са родитељима.
- Оформљен тим за израду предлога модела рада са родитељима на родитељству у дневним боравцима за децу са сметњама у развоју кога чине представници РЗСЗ, четири дневна боравка и екстерни консултант. Израђен је документ са предлогом могућег начина рада са родитељима у овој услузи који може да послужи као релевантан оквир за рад са породицама деце са сметњама у развоју и у другим услугама.
- Представнице Завода су у периоду 26 -28. маја 2022. године учествовале на конференцији коју организује Удружење дечјих психијатара како би унапредиле своја знања у области менталног здравља и ближе се повезали са здравственим системом.
- Представница РЗСЗ је учествовала на састанку *Општа питања инклузије и подршка ученицима и студентима ромске националности, ученицима са сметњама у развоју и инвалидитетом* које је Министарство просвете организовало у циљу израде АП за 2023-2024. годину за Стратегију образовања 2020-2030.
- Учешће на полугодишњим и годишњим састанцима УНИЦЕФа у циљу информисања о реализованим и планирању наредних корака у раду (систем социјалне заштите, здравство, рани развој, образовање)

3.4. Унапређење система социјалне заштите за подршку неформалним неговатељима кроз подршку развоју иновативних услуга у заједници.

- РЗСЗ је један од партнера у пројекту „Пружање услуга у заједници кроз развијање иновативних центара“ чији је носилац Аустријски Црвени Крст, а финансирају га Европска Унија и Аустријска агенција за развој. У току 2022. године тим Завода је у сарадњи са ангажованим консултантом радио на припреми за евалуацију пројекта: преглед и кориговање инструмената које је дефинисала консултантска кућа из Аустрије, прилагођавање превода свих инструмената и обрада прикупљених упитника. Почетком јуна 2022. године две представнице Завода су присуствовале међународној конференцији и партнерском састанку у Сутомору, у Црној Гори где су били изложени први резултати евалуације. Представница Завода учествовала је на два скупа,

током израде извештаја: „Људски развој као одговор на демографске промене“. До краја 2022. године израђена је base-line студија за процес евалуације утицаја пројекта на кориснике и актере укључене у пројекат.

Општи циљ 4: Унапређење положаја жртава насиља, злостављања и занемаривања

4.1. Унапређење информисаности стручне јавности о злоупотреби дечјег рада

- Сачињена анализа на основу података добијених од ЦСР о идентификованој деци и начинима заштите деце жртава злоупотребе дечијег рада
- Прикупљени подаци, сачињена анализа, урађен и достављен извештај ресорним министарствима;
- Подаци о злоупотреби дечијег рада доступни заинтересованој јавности;
- Припремљене су и одржане 2 радионице у сарадњи са SeConS групом за развојну иницијативу за стручњаке центара за социјални рад као део истраживања о потреби унапређења заштите деце која раде на улици
- Учешће у раду Комитета експерата који је консултативно тело Међународне организације рада - МОР на пројекту који се односи на спречавање злоупотребе дечијег рада
- Учешће представника Завод ау међународној кампањи о заштити деце од злоупотребе дечијег рада где је Република Србија одабрана од стране Међународне организације рада – МОР – Канцеларије у Женеви као пример добре праксе. Промотивни филм из кампање доступан је на сајту Завода - <https://www.alliance87.org/interactive/serbia/>
- Омогућена континуирана доступност података о злоупотреби дечијег рада – у јануару 2022. године прикупљени су подаци од свих ЦСР и од Центра за заштиту жртава трговине људима и сачињени извештаји за 2021. годину који обухватају податке о идентификованој деци, врсти и начину злоупотребе њиховог рада, као и о примењеним мерама, поступцима и услугама.
- У јуну 2022. године представници РЗСЗ су учествовали у модерирању радионице „Злоупотреба дечјег рада на улици – унапређење социјалног рада у заједници“ са циљем утврђивања најважнијих проблема, препорука и примера добре праксе у заштити деце жртава злоупотребе дечијег рада професионалаца у ЦСР, у оквиру пројекта „Мерење, подизање свести и ангажовање политика ради унапређења борбе против злоупотребе дечјег рада и принудног рада“ - МАП'16.
- У јуну 2022. године су достављени подаци ресорном министарству о деци жртвама злоупотребе дечијег рада и деци жртвама дечијег брака на евиденцији ЦСР у 2020. и 2021. години за потребе Извештаја о статусу спровођења активности из ревидираног Акционог плана за Поглавље 23:

„Правосуђе и основна права” Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

- У октобру 2022. године представници РЗСЗ су дали коментаре на Извештај о истраживању „Брза процена стања злоупотребе дечјег рада на улици у Србији”, који је сачинио Секонс и у којем се налазе препоруке. Истраживање је рађено у оквиру пројекта МОР-а на којем је представник Завода у Надзорном одбору.
- Извештаји о идентификованој деци, врсти и начину злоупотребе њиховог рада, као и о примењеним мерама, поступцима и услугама доступни су заинтересованој јавности на сајту Завода

4.2. Унапређење информисаности стручне јавности о злоупотреби деце у дечијем браку

- Прикупљени подаци, сачињена анализа, урађен и достављен извештај ресорним министарствима.
- Сачињен извештај о злоупотреби деце кроз дечији брак. Овај извештај представљао је основу за учешћа у различитим медијима;
- Подаци о дечијем браку доступни заинтересованој јавности;
- Учешће на скупу који је организовао Покрајински заштитник грађана на коме је представљена анализа ситуације у Србији, са фокусом на социјалну заштиту.
- Завод је представио улоге система социјалне заштите у спречавању дечијих бракова на стручном скупу који је организовало Удружење стручних радника социјалне заштите.
- Представници Завода учествовали су на међународном научном скупу у организацији Правног факултета Унион на тему кршења дечијих права са излагањем *„Улога центара за социјални рад у заштити деце од дечијих бракова“*
- Учешће у радној групи која је израдила текст Општег протокола за заштиту деце од насиља, а који је Влада усвојила у фебруару 2022..
- Омогућена континуирана доступност података о злоупотреби дечијег брака – у јануару 2022. године прикупљени су подаци од свих ЦСР и од Центра за заштиту жртава трговине људима и сачињени извештаји за 2021. годину.
- У септембру 2022. године су на Међународној конференцији „Сиромаштво и образовна депривација ромске деце – изазови током КОВИД пандемије пре и после 2022. године у Новом Саду представници РЗСЗ презентовали основне налазе о ромској деци жртвама дечијег брака на евиденцији ЦСР у периоду 2019-2021. године.
- Сви извештаји који се односе на децу жртве дечијег брака које је Завод сачинио доступни су заинтересованој јавности на сајту Завода

4.3. Подаци о раду интерних тимова за насиље у породици доступни заинтересованој јавности

- Прикупљени и анализирани подаци о функционисању и саставу интерних тимова за насиље у центрима за социјални рад, сачињен и достављен извештај ресорним министарствима.

4.4. Јачање компетенција стручних радника за рад са децом и женама жртвама породичног насиља

- Реализоване 2 радионице за рад са одраслим жртвама насиља
- Пружена стручна и техничка подршка супервизорима центара за извођење радионице „Рад са децом жртвама насиља у центрима за социјални рад“
- Реализована је једна радионица за децу жртве насиља (ЦСР Лучани и Гуча), а друга је одложена због малог броја учесника.
- Завод је активно учествовао на конференцији *„За заустављање насиља кроз одговоран рад са починиоцима насиља“* одржаној у Крагујевцу коју је организовала Национална мрежа за рад са починиоцима насиља у породици.
- Представници Завода, **као чланови Ресурсног центра *Child Protection Hub платформе за Југоисточну Европу***, и током 2022. године су се активно укључивали у све активности ове платформе, посредством које су се реализовале бројне активности оријентисане на заштиту деце. Током 2022. године су посебно значајне биле онлајн међународне конференције и вебинари, као и регионално истраживање о вршњачком насиљу које се дешава у школама. Фокус је на јачању компетенција стручњака за рад са починиоцима насиља на најранијем узрасту и на препознавању и мењању друштвених норми које узрокују насиље.

4.5. Обезбеђивање континуиране доступности података о заштити деце од насиља у ЦСР

- У 2022. години одговорено је на девет захтева за подацима о заштити деце и осталих корисника од насиља у ЦСР. На основу захтева креирано је и достављено седам статистичких извештаја. Извештаји су достављени: МРЗБСП, удружењима грађана и медијима.
- На конференцији: Подизање свести о женама жртвама насиља - статистика родно заснованог насиља (која је одржана на Златибору у периоду од 7. до 9. јуна 2022. године) представница РЗСЗ је презентовала „Статистика насиља у породици и партнерским односима у систему социјалне заштите“
- У јулу 2022. године су достављени подаци о жртвама трговине људима на евиденцији РЗСЗ (према подацима из годишњих Извештаја о раду ЦЗЖТЉ за период 2012-2021.) са препорукама допуне Предлога Акционог плана за период 2021-2022. године за спровођење Стратегије превенције и сузбијања

трговине људима, посебно женама и децом и заштите жртава 2017-2022., према дефинисаним посебним циљевима.

- На сајту Републичког завода за социјалну заштиту, заједно са другим извештајима из система социјалне заштите, постављени су и извештаји ***Деца у систему социјалне заштите*** и доступни су на страницама:
  - Деца у систему социјалне заштите 2021.

4.6. Јачање компетенција стручних радника за рад са починиоцима насиља

- Реализација радионица није била могућа јер није било заинтересованих супервизора који би извршили трансфер знања стечених реализацијом радионице коју је припремио и извео Завод током 2021. године

4.7. Подршка у припреми извештаја о имплементацији и резултатима примене обавеза утврђених међународним уговорима, конвенцијама и сл. из области заштите жртава насиља, у складу са захтевима релевантних министарстава.

- Током 2022. године континуирано су, у складу са захтевима, прикупљани релевантни подаци и сачињени извештаји о примени међународних докумената и прослеђени релевантним министарствима и владиним институцијама.

Општи циљ 5: Унапређење положаја особа у сукобу са законом и заједницом и облицима друштвено непожељног понашања

5.1. Дисеминација знања о карактеристикама и потребама малолетника са комбинованим проблемима: проблеми у понашању и проблеми менталног здравља и деце у сукобу са законом узраста до 14. година (кривично неодговорна деца) Спровођење истраживања о карактеристикама и потребама малолетника са комбинованим проблемима се одвијало у три фазе:

- Финални извештај са налазима истраживања и препорукама припремљен је за постављање на сајт УНИЦЕФ-а и Завода – децембар 2022.

5.2. Стицање увида у стање и потребе за унапређењем стручног рада у три установе за васпитање у Републици Србији: Београд, Ниш и Књажевац

У периоду од фебруара до јуна 2022 године реализовано је истраживање у три Завода за васпитање деце и омладине (у Београду, Нишу и Књажевцу). Главно питање на које је ово истраживање пружило одговор јесте: шта конкретно, (које компоненте, аспекте и методе) и на који начин треба унапредити како би се побољшао статус деце у сукобу са законом у васпитним установама, а њихов третман: засновао на савременим теоријским концептима истраживањима развоја и унапређења права деце.

Реализацијом тренинга са особљем завода за васпитање остварени су врло значајни циљеви који имају директан утицај на унапређење рада тих установа,

односно третманске могућности за рад са децом у сукобу са законом су побољшане у свим значајним аспектима.

Реализацијом тренинга мултисекторских тимова унапређене су компетенције свих актера, посредно или непосредно ангажованих у раду са децом у сукобу са законом у циљу стварања контекста – повољне опште климе и неопходних услова у којима ће процес реформе установа за васпитање бити усмерен и фокусиран на утврђене циљеве и задатке, тећи брже и донети жељене и одрживе промене.

Општи циљ програма опште обуке је да упозна партиципанте са циљевима, задацима, резултатима и даљим током истраживања/пројекта реформе, усклади њихове ставове и сазнања са прихваћеним стандардима и научним достигнућима и мотивише их, усмери и подржи да активно, отворено и функционално сарађују у интересу деце у сукобу са законом на третману у установама за васпитање.

Општи циљ 6: Унапређење заштите малолетних миграната

6.1. Унапређење професионалних компетенција стручних радника, професионалних старатеља, стручњака у установама социјалне заштите који раде са малолетним мигрантима

- Креиране и реализоване три обуке за стручњаке који раде непосредно са овом групацијом корисника
- Унапређене компетенције стручњака који раде са мигрантима у областима које буду идентификоване као приоритетне када је реч о циљаним едукацијама и специфичној подршци у овој области

Као прва активност на плану унапређења компетенција стручних радника за рад са малолетним мигрантима урађено је испитивање потреба за обукама, фокусирано на три циљне групе:

- Регионални координатори
- Теренски радници и водитељи случаја
- Васпитачи и привремене старатељи

Први у низу састанака везаних за договор око садржаја програма усмерених на унапређење компетенција стручних радника из све три наведене циљне групе био је организован 11. јануара 2022. године.

12. маја је организован састанак са представницама УНИЦЕФ-а, на коме су разматране до сада утврђене потребе и размениле информације о темама које се намећу као приоритетне.

17. маја је организован састанак са координаторима на коме су размењене кључне информације о досадашњим увидима у потребе све три циљне групе и договорено да се организује радионица на којој би присуствовали представници све три циљне групе и која би била усмерена на утврђивање специфичних потреба сваке од три циљне групе.

19. маја 2022. године у Републичком заводу је организована радионица са циљем да се утврде потребе све три циљне групе за додатним знањима и вештинама. Након одржаних радионица и прикупљања додатних информација кроз анализу описа посла све три циљне групе, тим Републичког завода је креирао образовни пакет који укључује стицање нових знања и интеграцију личних искустава везаних за рад са децом мигрантима/избеглицама без пратње са посебним фокусом на успостављање и пружање услуга намењених овој циљној групи и управљање тим процесом. Реч је о програму „Управљање у систему социјалне заштите - рад са децом мигрантима/избеглицама“, који је у првом реду намењен регионалним координаторима. Обука по овом програму је реализована 19. и 20. октобра за групу од 9 учесника.

Други програм под називом „Подстицање резилијентности деце миграната/избеглица без пратње“ је био усмерен на оснаживање капацитета пружалаца услуга и унапређење њихових компетенција за пружање непосредне подршке малолетним мигрантима/избеглицама. Због великог интересовања овај програм је реализован у два термина – 16. и 17. новембра 2022. у Републичком заводу за социјалну заштиту. На првој обуци је било 14, а на другој 24 учесника.

Трећи програм „Најбољи интереси партиципација деце миграната/избеглица“ је усмерен на стицање знања и оспособљавање професионалаца и волонтера који припадају владином и/или невладином сектору социјалне заштите за примену приступа у непосредном раду са децом (мигрантима/избеглицама) заснованом на поштовању, уважавању и доследној примени дечијих права садржаних у Конвенцији о правима детета. Програм је реализован је у форми једнодневне обуке. Обука је одржана 5. децембра 2022. године у Центру за заштиту одојчади, деце и омладине Београд. На обуци је било 19 учесника.

Четврти програм „Вештина давања повратне информације „ је настао након додатног круга консултација са регионалним координаторима и њиховим руководиоцем. Програм ће се реализовати у форми једнодневне обуке а термин реализације ће се установити са регионалним координаторима којима је обука и намењена.

Општи циљ 7: Унапређење рада центара за социјални рад

7.1. Унапређење компетенција за обављање послова водитеља случаја у ЦСР кроз реализацију обука за вођење случаја

- Реализоване су 3 обуке за вођење случаја којима је обухваћено 35 центара за социјални рад, односно 59 водитеља случаја.
- Ажурирана је листа заинтересованих полазника за обуку „Вођење случаја у центрима за социјални рад“
- Информације о реализованим обукама за водитеље случаја доступне су заинтересованој јавности на сајту Завода

7.2. Унапређење стручног рада у центрима за социјални рад кроз стручну и супервизијску подршку

- Током 2022. године реализована су 44 супервизијска састанка, и то 43 уживо, а један састанак групе коју чине претежно супервизори са Косова, одржан је путем ZOOM платформе (због тада актуелно постављених барикада супервизори из косовских центара за социјални рад нису могли да стигну до Београда, а није био могућ ни одлазак саветника из Завода на Косово).
- Сачињени су извештаји са свих састанака који имају едукативни карактер и дистрибуирани су свим супервизорима
- Сачињени су извештаји о свим састанцима примерени за објаву на сајту РСЗС
- Реализоване су 4 стручне подршке у конкретним предметима по захтеву центара за социјални рад Бајина Башта, Лесковац, Врање и Александровац. Дато је 59 одговора на питања грађана.
- У циљу унапређења екстерне супервизије коју реализује са супервизорима центара за социјални рад, као и сагледавања ефеката постојећег начина организовања, динамике и тока реализације супервизијских сесија, Републички завод за социјалну заштиту спровео је истраживање у периоду новембар - децембар 2022. године са свим супервизорима центара за социјални рад. Посебан фокус био је на сагледавању искустава, ставова и мишљења, као и на прикупљању предлога за будуће супервизијске сесије. У истраживању је учествовало укупно 163, односно 93% укупног броја регистрованих супервизора са којима Завод реализује екстерну супервизијску подршку.
- Урађен текст „Програм екстерне супервизије коју реализује РСЗС“ који представља концепт и начин извођења екстерне групне супервизије за супервизоре центара за социјални рад
- На сајту Републичког завода за социјалну заштиту доступни су сажети извештаји са свих реализованих супервизијски сесија и радионица подршке

7.3. Унапређење компетенција стручних радника ЦСР за рад на заштити од насиља

- Креирана је и акредитована обука *„Процена и планирање заштите деце жртава породичног насиља у центрима за социјални рад“*

7.4. Унапређење компетенција за обављање послова супервизора у ЦСР

Током 2022. године реализоване су две обуке по акредитованом програму „Програм основне обуке за супервизоре у центрима за социјални рад“. Програм траје пет дана и обухвата 40 сати обуке

Прва обука је одржана у периоду од 21. до 25. марта 2022. године у Републичком заводу за социјалну заштиту. На обуци је било 18 стручних радника/ца из центара за социјални рад из Шапца, Панчева, Пријепоља, Београда, Малог Зворника, Смедеревске Паланке, Владичиног Хана, Бруса, Трстеника, Трговишта, Кнића, Пожаревца и Лесковца.

Друга обука је реализована у периоду од 21. до 25. новембра 2022. године. На обуци је било 16 стручних радника/ца из центара за социјални рад из Београда, Малог Црнића, Штрпца, Ражња, Јагодине, Ниша и Гаџиног Хана. На обуци су били и стручни радници из Центра за породични смештај и усвојење, Установе за децу и младе „Сремчица“ и Републичког завода за социјалну заштиту.

7.5. Унапређење примене васпитних налога кроз формирање мулти-секторских тимова и њихову едукацију

Формирани су тимови за унапређење примене васпитних налога у три града у Србији: Ужице, Краљево и Суботица. У састав тимова су укључени судије за малолетнике, тужиоци надлежни за малолетничке предмете и представници центра за социјални рад. У Тим за унапређење примене васпитних налога у Краљеву су укључени и представници новоформиране услуге у заједници: Дневни боравак за децу са проблемима у понашању.

7.6. Унапређење компетенција стручних радника за примену васпитних налога и ван-заводских васпитних мера кроз похађање акредитованог програма обуке

У Регистру акредитованих програма постоје два програма чији садржаји се односе на васпитне налоге: „Улога ЦСР и других пружалаца услуга социјалне заштите у примени васпитних налога“ и „Налаз и мишљење органа старатељства у кривичном поступку према малолетницима“. У оквиру пројекта Републичког завода за социјалну заштиту је планирано да се у три града реализују обуке по наведеним акредитованим програмима, а да обукама буду обухваћени стручни радници из центара за социјални рад из 18 општина које су у ингеренцији Виших судова у Краљеву, Ужицу и Суботици.

У четвртном кварталу 2022. године су у све три средине реализоване обуке по акредитованом програму **„Улога ЦСР и других пружалаца услуга социјалне заштите у примени васпитних налога“**. Овим циклусом обука 81 стручни радник је унапредио своје компетенције да васпитне налоге спроводи у складу са стандардима и процедурама.

Првог децембра 2022. године је реализована едукација без провере знања, **вебинар под називом „Унапређење примене васпитних налога“**. Основни циљ овог вебинара је био да се унапреде компетенције за примену васпитних налога у складу са стандардима и процедурама и да учесници размене своја искуства везана за примену васпитних налога. Едукација је била намењена стручним радницима центара за социјални рад у општинама које су у ингеренцији Вишег суда у Пироту и Зајечару: Пирот, Зајечар, Димитровград, Бабушница, Бела Паланка, Књажевац, Сокобања, Бор и Бољевац. Вебинар је пратило 15 учесника.

7.7. Унапређење компетенција стручних радника за израду налаза и мишљења органа старатељства у поступцима који се тичу малолетника кроз похађање акредитованог програма обуке

У трећем кварталу 2022. године реализоване су три обуке по акредитованом програму „**Налаз и мишљење органа старатељства у кривичном поступку према малолетницима**”. Своје компетенције у овој области унапредило је 76 стручних радника из 14 центара за социјални рад.

7.8 Унапређење компетенција стручних радника за рад са родитељима у поступцима заштите малолетне деце

- Израђен је приручник *"Изазови за остваривање родитељских функција и могућности промене"* за стручне раднике у центрима за социјални рад
- Реализоване су две обуке за 40 стручних радника центара за социјални рад на тему *"Позитивно родитељство"*
- Реализоване су две супервизијске посете центрима за социјални рад у реализацији подршке у раду са родитељима

Општи циљ 8: Унапређење социјалне заштите у раду установа социјалне заштите

8.1. Унапређење компетенција стручних радника у установама социјалне заштите у раду са корисницима на смештају

- Окончана је стручна подршка Прихватилишту за децу у Београду што је наставак започете подршке у 2021. години. Организован је 300М састанак са стручним тимом Прихватилишта, окончана тема План за дете-индивидуално планирање. Стручњаци Прихватилишта су дали повратну информацију о спровођењу стручног поступка у условима ковид- правила, и дали евалуацију целокупног процеса стручне подршке овој институцији.
- Током овог извештајног периода није било захтева за проценом стручног рада по захтеву инспекције, Заштитника грађана или на захтев установе социјалне заштите

8.2. Унапређење вештина у документовању стручног рада

- Дата је писана повратна информација (feed back) са препорукама стручним радницима Дома Сремчица о евидентирању и документовању процене и планирања у спровођењу стручног поступка
- Саветници из Одељења за супервизију обавили су посету Дому Сремчица у циљу сагледавања пресека стања у области стручног рада у овој установи. Констатован је значајан напредак, што је садржај извештаја сачињеног овим поводом и упућеног установи. Договорена је и даља сарадња са Домом Сремчица што је део планираних активности Завода за 2023. годину. Стручни радници Сремчице урадили су процене и планове за све кориснике на смештају у овој установи. Даље активности ће се одвијати након промена

које планира ресорно министарство, а које се тичу евидентирања и документовања стручног рада након увођења СОЗИС-а.

8.3. Стицање сазнања о могућностима успостављања нових третманских програма у три установе за васпитање деце и омладине, у Београду, Нишу и Књажевцу.

Све активности су биле усмерене на стицање сазнања која ће нас усмерити на развој специјализованих програма намењених одговору на посебне потребе и могућности сваке од три установе за васпитање, подстицању диференцијације тих установа, развоју њихове индивидуализације, а у циљу постепеног успостављања разноврсног система установа за заводски третман деце у сукобу са законом, са богатом понудом разноврсних програма и услуга и функционалне ефективности сваке појединачне установе.

Програми обуке ће бити различити за сваку васпитну установу, а с обзиром на опцију слободног опредељења сваког завода како у погледу методологије рада, тако и у погледу категорија деце у сукобу са законом, односно њихових специфичних потреба, ризика, потенцијала или поремећаја.

8.4. Конципирање услуга социјалне заштите за рад Центра за рани развој детета и инклузију

- У јануару 2022. године постављен је камен темељац Центра за рани развој и инклузију "Украс света" постављен је на Бежанијској коси. Представница РЗСЗ је била спречена да присуствује церемонији због Ковид инфекције.
- Присуствовање редовним састанцима Посебне радне групе за подршку и праћење спровођења Националног програма за унапређење развоја у раном детињству којој је према потреби тема рада и рад Центра за рани развој и инклузију.

8.5. Допринос процесу деинституционализације у складу са националним приоритетима.

- Учешће у активностима које је организовало Министарство за рад, запошљавање, борачку и социјалну заштиту везано за измештање деце узраста до 3 године која су на смештају у установама социјалне заштите.
- Учешће у припреми и реализацији састанка, као и у дефинисању задатака за центре за породични смештај и усвојење.
- Представници завода су активно учествовали у процесу израде Акционог плана за период 2022-2023. године за спровођење Стратегије деинституционализације и развоја услуга социјалне заштите у заједници за период 2022–2026. године. Учешће се односило на дефинисање активности предвиђених Акционим планом, достављање релевантних података за базе вредности праћења, ревизија постављених индикатора праћења реализације активности, анализа предлога и давање коментара и сугестија за унапређење предлога Акционог плана

Општи циљ 9: Унапређење социјалне заштите у јединицама локалне самоуправе

9.1. Унапређење капацитета јединица локалних самоуправа за развој иновативних услуга намењених старијима, а посебно услуга дуготрајне неге

- Као један од партнера у реализацији пројекта „Пружање услуга у заједници кроз развијање иновативних центара“ (који Завод реализује у сарадњи са Црвеним крстом Србије, а чији је носилац Аустријски Црвени Крст, а финансирају га Европска Унија и Аустријска агенција за развој), Завод је током 2022. године израдио base-line студију за процес евалуације утицаја пројекта на кориснике и актере укључене у пројекат.

9.2. Јачање капацитета јединица локалних самоуправа за планирање и реализацију програма социјалне заштите, са посебним фокусом на успостављању и реализацији локалних социјалних услуга намењених родитељима и деци на раном узрасту у надлежности ЈЛС, у сарадњи са Сталном конференцијом градова и општина – СКГО

- Реализоване консултативне сесије и организоване две радионице за представљање методологије за почетну анализу стања у области подршке родитељству у периоду раног развоја детета у 29 нових ЈЛС које су се укључиле у програм подршке родитељству.
- Унапређена знања представника ЈЛС за обезбеђивање услуга социјалне заштите усмерених на подршку родитељству и за планирање развоја недостајућих услуга социјалне заштите, унапређење квалитета и доступности услуга и унапређивање ефикасности и ефективности у обезбеђивању социјалне заштите на нивоу локалне самоуправе.

9.3. Подршка унапређењу капацитета јединица локалне самоуправе за планирање и развој локалних социјалних услуга као предуслова за спровођење процеса деинституционализације, у сарадњи са ресорним Министарством и СКГО, а сходно циљевима дефинисаним ИПА 2020

- Отпочео процес припреме и дефинисања модела подршке за ЈЛС за планирање и развој социјалне заштите у складу са Акционим планом за спровођење Стратегије деинституционализације, у сарадњи са СКГО и ресорним Министарством. Процес се пролонгира на наредну годину због кашњења у усвајању Акционог плана.

Општи циљ 10: Унапређење примене прописа релевантних за социјалну заштиту

10.1. Подршка ново-лиценцираним пружаоцима услуга у процесу планирања услуга и извештавања о пруженим услугама

- Креиране су и реализоване онлајн радионице подршке за извештавање за пружаоце услуга социјалне заштите први пут лиценциране у 2021. години
- Обезбеђени релевантни, међусобно компатибилни подаци о остварености права и услуга у систему социјалне заштите као основ за доношење политика заснованих на подацима
- Реализоване су онлајн радионице подршке за пружаоце услуга за ефективно и ефикасно извештавање, усклађено са актуелном дигиталном базом података „Аурора“

10.2. Информисање стручне и заинтересоване јавности о оствареним правима, примењеним мерама и пруженим услугама социјалне заштите на основу извештаја о раду

- Континуирано се обезбеђује **доступност релевантних података и информација на сајту Завода**, а посебно:
  - Извештаји из система - о раду центара за социјални рад, установа у систему социјалне заштите и извештаји о броју, потребама и пруженим услугама корисницима права и услуга у систему социјалне заштите
  - Календар реализације акредитованих програма обуке
  - Извештаји о актуелним догађајима од значаја за систем социјалне заштите.
- Представљање Извештаја о услугама социјалне заштите на локалном нивоу које пружају лиценцирани пружаоци услуга у периоду 2016 – 2020. године на конференцији „Примери добрих пракси и услуга социјалне заштите на локалном нивоу“ организованој од стране Немачке организације за међународну сарадњу ГИЗ, 14. марта 2022. године.
- Представљање Извештаја о услугама социјалне заштите на локалном нивоу које пружају лиценцирани пружаоци услуга у периоду 2016 – 2020. године на конференцији „Центар за развој локалних услуга – досадашњи развој, изазови и превазилажење потешкоћа у раду“, одржаној 27. маја 2022. године у Крагујевцу, у организацији Удружења стручних радника социјалне заштите, Центра за развој локалних услуга социјалне заштите „Кнегиња Љубица“ из Крагујевца и Коморе социјалне заштите.

10.3. Јачање компетенција актера у систему социјалне заштите за планирање засновано на подацима

- Представници Завода активно су учествовали **у процесу планирања ИПА програма за 2020. годину, као и у процесу планирања ИПА програма за период 2022. годину**. Завод се активно укључио у процес редефинисања индикатора за праћење остваривања, у изради оперативних планова, на радним састанцима. Највећи део времена утрошен је на давање коментара, на прикупљање релевантних података, на дефинисање образложења и

давање коментара и сугестија за унапређење докумената, а у складу са препорукама и интервенцијама Делегације Европске уније у Србији.

- Представница РЗСЗ је као члан трочлане комисије учествовала у раду евалуационе комисије за оцењивање понуда за уговор о услугама „Унапређење и јачање ефикасности регулаторних механизма социјалне заштите на националном нивоу, алата за спровођење политика и оквира за проверу квалитета и за јачање капацитета за учешће у ЕСФ“, ИПА 2020, број тендера: 20SER01/03/51 у октобру и новембру 2022. године.
- РЗСЗ је активно учествовао у раду радне групе за израду Акционог плана за 2022-2023. годину за Стратегију деинституционализације 2022-2026 како обезбеђујући све потребне податке за већ дефинисане индикаторе, тако и за дефинисање нових активности и индикатора у процесу употпуњавања документа.

10.4. Учешће у изаради нацрта новог Правилника о стандардима и поступку акредитације програма обуке

- Представник РЗСЗ је учествовао у раду Радне групе за израду подзаконског акта и сачињен је први драфт документа.

10.5. Обезбеђивање предуслова за ефективан и ефикасан рад Одбора за акредитацију

- **Процена програма у односу на испуњеност прописаних захтева** – Током 2022. године на акредитацију је пријављен 31 програм обуке. Сви ови програми су процењени у односу на испуњеност прописаних захтева.
- **Пружање стручно административне подршке раду Одбора за акредитацију** – У току 2022. године одржане су четири редовне седнице (31. марта, 29. јуна, 26. октобра и 28. децембра)) и једна ванредна седница Одбора за акредитацију (9. августа 2022. године). За акредитацију је предложено 34 програма, а за реакредитацију 32. Одбору је благовремено достављена документација за све наведене програме, записници са одржаних седница, као и листе програма и пратећи подаци за програме предложене за акредитацију и реакредитацију.
- **Консултације везане за креирање програма** – у извештајном периоду организовано је 16 консултативних састанка са ауторима који припремају програме за акредитацију. Такође, ауторима чији су програми враћени на дораду дате су писане смернице за дораду програма. Највећи број консултација везаних за креирање програма и њихову акредитацију обављене су телефонским путем или путем мејла.

10.6. Обезбеђивање континуиране доступности података о акредитованим програмима обуке

- Омогућавање континуиране доступности података о акредитованим програмима обуке одвијало се кроз неколико група активности, међу којима су најважније:
- **Редовно евидентирање и унос података у Базу акредитованих програма** – У извештајном периоду континуирано су се евидентирали и у Базу акредитованих програма уносили подаци. У Регистар пријава унета је 31 пријава програма, у Регистар акредитованих програма су унета 34 нова програма. Највише података је унето у Регистар реализованих програма, у који је унето 252 реализације са 4316 учесника, којима су издате потврде о похађању обуке. Коначан број реализација и укупног броја учесника акредитованих програма у току 2022. године биће дат у Извештају о раду на пословима акредитације, с обзиром да је још у току унос података са обука одржаних крајем године. Републички завод је у извештајном периоду редовно Министарству достављао ажуриране податке за сва три регистра која води.
- **Ажурирање података у Каталогу акредитованих програма обуке** – за Каталог акредитованих програма припремљени су и прослеђени подаци о ново-акредитованим програмима и програмима којима је истекла акредитација. Такође, редовно су достављане измене и допуне података везаних за контакте аутора.
- У извештајном периоду део активности Одељења за професионалну обуку односио се на **израду нове апликације за Базу акредитованих програма обуке**. У том циљу организовано је неколико састанака са консултантом за развој апликације, а велики број података из постојеће Базе је прегледан, ажуриран и преведен у нову форму
- Током 2022. године урађено је неколико **прегледа података о акредитованим програмима обуке**:
- На захтев ресорног Министарства урађен преглед укупног броја обука и учесника обука по акредитованим програмима у периоду од 2016. до 2021. године
- На захтев Заштитника грађана направљен је извештај о броју стручних радника у ЦСР који су завршили акредитоване програме за вођење случаја и супервизију.
- Урађен преглед података за потребе израде Извештаја о реализацији активности из ревидираног акционог плана за поглавље 23 “Правосуђе и основна права“
- На основу захтева за приступ информацијама од јавног значаја Београдског центра за људска права дат преглед података о обукама стручних радника у ЦСР за културно осетљиву комуникацију

- Урађен преглед акредитованих програма који се баве темом алијенације (отуђења)
- Урађен преглед података везаних за обуке по акредитованим програмима за пружање услуге помоћ у кући
- За потребе Министарства за бригу о породици и демографију дат је преглед података о о акредитованим програмима подршке очувању брака, породице и брачних/породичних односа
- На захтев ресорног Министарства урађен је преглед акредитованих програма обука за унапређење положаја Рома
- За потребе Секретаријата за социјалну заштиту урађен је преглед укупног броја обука и укупног броја полазника једног од акредитованих програма за личног пратиоца за период од 2016. до марта 2022. године.
- На захтев ресорног Министарства урађен преглед акредитованих програма у области родно заснованог насиља, насиља у породици, насиља над децом и трговине људима – број обука и учесника обука током 2022. године

10.7. Праћење квалитета реализације акредитованих програма обука

Од почетка године континуирано се врши анализа извештаја о реализацији програма и података унетих у Регистар реализованих програма. Анализа извештаја са појединачних реализација, које аутори/реализатори обуке достављају Републичком заводу у електронској и писаној форми након сваке појединачне реализације, показује да се већина програма реализује у складу са садржином и планом програма и утврђеним стандардима квалитета. Уколико дође до одступања од прописаних стандарда, ауторима се о томе шаље писано обавештење са захтевом да се пропусти исправе или да се приликом нове реализације не понове. Најчешће се ради о превеликом броју учесника на обуци или о ангажовању нових реализатора, који нису благовремено пријављени и евидентирани од стране Завода. У току 2022. године ова врста обавештења је послата за 6 реализација.

Током 2022. године обављено је 5 непосредних праћења реализације програма, и то:

- Процена и управљање безбедносним ризицима у ситуацијама насиља у партнерским односима и у породици – 7.03.2022.
- Спровођење програма радне терапије са одраслим и старијим лицима у оквиру домског смештаја - 16.05.2022.
- Програм оспособљавања за обављање посла геронтодомаћице – 7.09.2022.
- Како унапредити комуникацију са старијим особама – 11.10.2022.
- Јачање капацитета за пружање подршке менталном здрављу младих у Србији: тренинг за стручњаке“ - 16.12.2022

Сви подаци добијени кроз непосредно праћење коришћени су за израду Извештаја о обављеној контроли, који се шаље ауторима програма и ресорном Министарству.

Резултати праћења указују да је реализација програма који су контролисани задовољила већину критеријума у погледу праћених аспеката обуке.

10.8. Израда извештаја о раду на пословима акредитације за 2021. годину

С обзиром да се још увек уносе подаци у Базу акредитованих програма и да нису сви аутори/ауторке послали извештаје са обука одржаних током децембра 2022. године, израда Извештаја о раду на пословима акредитације је у току, а финална верзија извештаја ће бити готова у марту 2023. године.

10.9. Јачање компетенција стручних радника за израду редовног годишњег плана стручног усавршавања на нивоу установе

У току 2022. године су утврђени елементи у процесу планирања стручног усавршавања, сачињен предлог садржаја и форме индивидуалног развојног плана и годишњег плана стручног усавршавања на нивоу установе. Инструктажа супервизора задужених за послове планирања ће се реализовати у току наредне године у склопу супервизијске подршке коју пружа Одељење за супервизију.

10.10. Израда Плана стручног усавршавања са приоритетним програмима обуке за стручне раднике у систему социјалне заштите

У јуну 2022. године су анализирани подаци из годишњих извештаја о раду за 2021. годину., као и других извора података. Урађена је упоредна анализа са подацима у Базу акредитованих програма. План стручног усавршавања са приоритетним програмима обуке за стручне раднике у систему социјалне заштите предат у јулу 2022. године.

Општи циљ 11: Унапређење праћења система социјалне заштите

11.1 Обезбеђивање сазнања заснованих на подацима о раду ЦСР за ефективније и ефикасније доношење јавних политика, оцену ефеката и унапређење система социјалне заштите

11.2 Обезбеђивање сазнања заснованих на подацима о раду установа за смештај

11.3. Обезбеђивање сазнања заснованих на подацима о раду пружалаца дневних услуга у заједници и услуга подршке за самосталан живот

Извештај за циљеве 11.1., 11.2, 11.3 и 11.4

- У складу са обавезом о редовном годишњем извештавању, односно истраживањима које РЗСЗ реализује према Плану званичне статистике за 2022. годину, реализована су истраживања на основу којих РЗСЗ континуирано обезбеђује сазнања заснована на подацима. Реализовано је

пет истраживања: 1) Истраживање о корисницима и услугама, правима и мерама социјалне заштите, 2) Истраживање о дневним услугама у заједници 3) Истраживање о услугама подршке за самосталан живот, 4) Истраживање о услугама смештаја и 5) Истраживање о саветодавно-терапијским и социјално едукативним услугама.

- У првој фази реализације пет истраживања, почетком јануара 2022. године ревидирана је методологија за праћење рада лиценцираних пружалаца локалних услуга. Наиме, у току израде Извештаја о раду лиценцираних пружалаца услуга социјалне заштите у периоду 2016 – 2020. године, односно израде индикатора за праћење рада ЛПЛУ која је реализована у 2021. години, уочено је да постојећи формати за извештавање не омогућавају прикупљање података за рачунање појединих индикатора. Због тога је одељење за истраживање почетком 2022. године започело вишенедељни рад на ревизији и унапређењу методологије истраживања о дневним услугама у заједници, подршке за самосталан живот и истраживања о саветодавно-терапијским и социо-едукативним услугама. Дефинисани су нови индикатори и ревидирани су формати, односно упитници за прикупљање података за следеће услуге: персонална асистенција, становање уз подршку, свратиште, предах смештај, прихватилиште, лични пратилац, помоћ у кући и дневни боравак.
- У другој фази су расписани позиви за прикупљање извештаја у апликацији „Аурора“ – за планираних пет истраживања. У јануару су расписани позиви за ЦСР и установе за смештај корисника у јавном и општем сектору у складу са Планом званичне статистике и Оперативним планом РЗСЗ. У току процеса прикупљања података, саветнице у одељењу за истраживање су у јануару, фебруару и марту свакодневно доступне извештајним јединицама за потребне додатне информације и појашњења.
- Након ревизије формата (упитника) за ЛПЛУ, захтеви за променом софтвера су послати програмерској кући 2дСофт чији програмери су почели да ревидирају софтвер за прикупљање података „Аурора“. Уношење планираних измена од стране програмера је трајало нешто дуже но што је планирано, тако да је процес расписивања позива за извештавање лиценцираних пружалаца услуга социјалне заштите за 2021. годину расписан у другој половини априла 2022. године.
- Урађене су нове логичке контроле и у априлу расписани позиви: персонална асистенција и становање уз подршку 26.4.2022. Позивом је обухваћен укупно 21 лиценцирани пружалац услуге персоналне асистенције и шест пружалаца услуге становања уз подршку. Рок за доставу био је 14. мај 2022. Оба рока су морала бити продужена, првенствено због системских тешкоћа у апликацији које су се односиле на формат персоналне асистенције те недовољне ажурности пружалаца становања уз подршку да унесу податке у оквиру првобитног рока. Рок за услугу становање уз подршку продужен је до 21. априла 2022. и у задатом року извештаје је

доставило свих 6 ЛПЛУ (5 извештаја је „закључано“, 1 није –1 ЛПЛУ није имао кориснике у 2021. години). Рок за извештаје ЛПЛУ персонална асистенција продужен је до 28. маја 2022.

- Позив за подношење извештаја о раду за 2021. лиценцираних пружалаца СОС телефона за жртве насиља у апликацији „Аурора“ расписан је 19. маја 2022. са роком доставе 01. јуна 2022. године и обухватио је 10 лиценцираних пружалаца ове услуге.
- ЛПЛУ предах смештаја и свратишта Годишњи извештај подносе попуњавањем упитника у Ексел формату, позив је расписан 17. маја 2022. обухватио је 3 лиценцирана пружаоца, са крајњим роком доставе 01. јуна 2022. До тренутка израде извештаја један пружалац услуге је доставио извештај. Позив за ЛПЛУ услуге свратиште расписан је 18. маја 2022. године и обухватио је три лиценцирана пружаоца, са крајњим роком доставе извештаја 01. јуна 2022.
- Услуга лични пратилац детета има 46 лиценцираних пружалаца услуге, позив за извештавање продужен је до 25. маја, до када је 95% пружалаца завршило извештај. Након продужетка рока сви пружалаоци су доставили извештаје.
- Након ревидирања формата за пружаоце услуга прихватилиште, у марту је у програму „Аурора“ расписан позив за достављање Годишњег извештаја о раду пружаоца услуге прихватилиште. Позив је трајао до 21. априла 2022. године. До дефинисаног рока свих 15 лиценцираних прихватилишта су доставили извештаје о раду. Један пружалац није закључао извештај с обзиром да није пружао услугу, односно није имао кориснике, иако и даље поседује лиценцу за пружање услуге. У току извештајног периода РЗСЗ је све време био доступан за решавање тешкоћа и евентуалних неразумевања у попуњавању извештаја.
- Позив за пружаоце услуге дневни боравак расписан је 27. априла 2022. године са роком достављања до 26. маја 2022. Свих 64 ЛПЛУ дневни боравак су доставили извештаје.
- За услугу помоћ у кући, позив је расписан 05. маја 2022. са роком достављања до 27. маја 2022. Од укупно 130, извештаје је доставило 120 ЛПЛУ помоћ у кући.
- У 2022. години у склопу реализованих истраживања прикупљено је, обрађено и аналирано укупно 808 извештаја: 171 ЦСР, 333 установа за смештај, 7 извештаја центара за породични смештај и усвојеље и 297 извештаја лиценцираних пружалаца локалних услуга.
- У трећој фази реализована је обрада и анализа података. Подаци за 2021. годину су унети у постојеће базе података, односно израђене су временске серије за индикаторе који се прате и приказују у извештајима.
- У четвртој фази је израђено 7 извештаја о корисницима права мера и услуга и раду у станова у систему социјалне заштите:

- Извештај о раду ЦСР за 2021. годину
- Извештаји о раду установа за смештај деце и младих у 2021. години
- Извештаји о раду установа за смештај ОСИ у 2021. години
- Извештаји о раду установа за смештај одраслих и старијих у 2021. години
- Деца у систему социјалне заштите у 2021. години
- Пунолетни у систему социјалне заштите у 2021. години
- Извештај о лиценцираним пружаоцима локалних социјалних услуга у 2021. години.

11.4. Ажурирање база података са временским серијама за праћење индикатора социјалне заштите

- Активност ажурирање базе података са временским серијама реализује се сваке године у периоду након прикупљања појединачних извештаја од установа и ораганизација, а пре израде извештаја које израђује Републички завод за социјалну заштиту.
- У 2022. години су ажуриране временске серије за базе података:
  - Центри за социјални рад
  - Установе за смештај деце и младих
  - Установе за смештај одраслих ОСИ
  - Установе за смештај одраслих и старијих
  - ЦПСУ
  - ЛПЛУ – 9 база података, за сваку услугу појединачно
- Временске серије за податке о корисницима који се објављују у извештајима „Деца у систему социјалне заштите“ и „Пунолетни у систему социјалне заштите“ су ажуриране са подацима које РЗСЗ обезбеђује од МРЗБСП, РЗС и других релевантних произвођача званичне статистике.

11.5 Обезбеђивање доступности података и статистичких извештаја заинтересованој јавности за ефективније и ефикасније доношење јавних политика, оцену ефеката и унапређење система социјалне заштите

- У мају 2022. је на захтев Министарства за људска и мањинска плана урађени коменатри на Нацрт IV и V извештаја о примени Конвенције о правима детета. Ажурирани су подаци који су били наведени у извештају.
- У јулу, августу и септембру 2022. године достављени су подаци за DevInfo и TransMONEE базу података Републичком заводу за социјалну заштиту.
- У току 2022. године израђени су посебни извештаји по захтевима МРЗБСП и достављени следећи подаци по захтевима:

Достављање података по захтевима		
Малолетни странци без пратње	I 2022.	МРЗБСП
Подаци о деци улице ЦСР 2020, Подаци о деци жртвама злоупотребе дечијег рада ЦСР, 2021.	II 2022.	СЕКОНС
Миграциони профил, индикатори ИОМ, UNHCR	II 2022.	МРЗБСП
Деца и млади који напуштају систем социјалне заштите (услуге смештаја)	II 2022.	МРЗБСП, Акциони план за спровођење стратегије за унапређивање ОСИ
Примена мера заштите према жртвама насиља	III 2022.	МРЗБСП
Подаци о насиљу над женама, безбедност жена	III 2022.	РЗС
Подаци о броју корисника домова за смештај ОСИ за 2021. за потребе Пописа становништва у 2022. години	III 2022.	РЗС
Подаци о броју услуга подршке за самостални живот особама са инвалидитетом у заједници и живот у породици у току 2020. и 2021.	III 2022.	МРЗБСП
Подаци о насиљу над женама - ЦСР, СОС телефон, Прихватилишта за жртву насиља	III 2022.	Повереница за родну равноправност
Број позива ЛПЛУ СОС 2018-2020., број пунолетних жена у прихватилиштима за жртве насиља 2018-2020.	III 2022.	РЗС
Подаци о броју измештене деце из годишњих извештаја ЦСР, 2020 и 2021.	III 2022.	Удружење правника социјалне заштите „Аргумент“
Подаци о деци улице ЦСР 2021	IV 2022.	МОР, СЕКОНС
Подаци за извештаја АР23 – I квартал 2022. године	IV 2022.	МРЗБСП
Подаци о привременим старатељствима	IV 2022.	Београдски центар за људска права
Подаци о деци жртвама дечијег брака ЦСР и ЦЗЖТЉ 2021., Подаци о деци жртвама злоупотребе дечијег рада ЦСР и ЦЗЖТЉ 2021.	V 2022.	МРЗБСП

Подаци о деци жртвама дечијег брака и Ромској деци жртвама дечијег брака и деци жртвама злоупотребе дечјег рада	V 2022.	Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог
Подаци о насиљу у ЦСР који се налазе на територији АП Војводина	V 2022.	Лични захтев
Подаци за извештаја АР23 – I квартал 2022. године	V 2022.	МРЗБСП
Фреквенција поступака РЗСЗ, 2019 – 2021. године	V 2022.	Републички секретаријат за јавне политике
Израда процене броја корисника ЛПЛУ у 2022. и 2023. години	VI 2022.	МРЗБСП
Подаци за Акциони план Стратегије о укључивању Рома	VI 2022.	МРЗБСП
Подаци о особама са инвалидитетом у систему социјалне заштите	VI 2022.	МРЗБСП
Подаци о жртвама трговине људима	VII 2022.	МРЗБСП
Подаци о дневним боравцима и саветовалиштима у РС	VII 2022.	МРЗБСП
Подаци о особама са инвалидитетом у систему социјалне заштите	VI 2022.	Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог
Подаци о деци улице	VI 2022.	Министарство за бригу о породици и деци
Подаци о саветовалиштима за брак и породицу и дневним боравцима	VI 2022.	Министарство за бригу о породици и деци
Подаци о насиљу у породици на територији Крагујевца	VII 2022.	Глас Шумадије
Деца улице	VIII 2022.	ВВС на srpskom
Подаци о броју корисника у систему социјалне заштите и броју пружалаца услуга у Нишавском округу	VIII 2022.	Приватно лице
Подаци о једнородитељским породицама	VIII 2022.	МРЗБСП
Подаци о бескућницима у систему социјалне заштите	IX 2022.	Радио Слободна Европа
Подаци о ОСИ за АП за спровођење Стратегије деинституционализације	IX 2022.	МРЗБСП

Подаци о насиљу над женама на евиденцији ЦСР	IX 2022.	МРЗБСП
Подаци о смештају особа са инвалидитетом у систему социјалне заштите	IX 2022.	Приватно лице
Број корисника и запослених у ЦСР у РС у 2021. години	X 2022.	ЦСР Лепосавић
Подаци о ЛПЛУ који пружају услуге у више општина у 2021. и 2022. години	X 2022.	СКГО
Извештај о насиљу над женама	X 2022.	МРЗБСП за Премијерку РС
Подаци о саветовалиштима које пружају ЦСР у 2021.	X 2022.	Центар за развој локалних услуга Кнегиња Љубица
Подаци о насиљу над децом	X 2022.	МРЗБСП
Подаци о дневним услугама у заједници за Извештај о реализацији Поглавља 23, ИИИ квартал	X 2022.	МРЗБСП
Коментари на извештај МДРИ	X 2022.	МРЗБСП
Услуга помоћ у кући – подаци о геронтодомаћинама	XI 2022.	Политика
Подаци о услугама саветовалишта за брак и породицу	XII 2022.	Министарство за бригу о породици и деци
Подаци за АП Стратегија за ОСИ	XII 2022.	МРЗБСП
Израда скраћене верзије Годишњег извештаја о раду ЦСР у 2021. години	XII 2022.	Глас центара

11.7. За потребе Геронтолошког конгреса 2022. године припремљени релевантни подаци и извештаји и припремљено излагање о положају, потребама и проблемима најстаријих грађана.

- Завод је, уважавајући пост-Ковид проблеме са којима су организатори Конгреса били суочени, понудио подршку у реализацији, али није било простора за припрему посебног излагања на тему података који говоре о потребама најстаријих (биле су доминантно заступљене теме менталног здравља и психолошке подршке за опоравак од Ковида).

11.8. Допринос Завода извештавању ресорног Министарства и релевантних републичких органа и институција о примени различитих међународних уговора, конвенција, о оствареном напретку у поглављима за придруживање ЕУ.

- Током априла и јуна 2022. године Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Министарству за људска и мањинска права

достављени су извештаји и подаци којима располаже Завод а који се тичу напретка у достизању циљева на које се Република Србија обавезала међународним уговорима и конвенцијама прослеђени релевантним републичким органима и институцијама

11.9. Допринос процесу планирања, реализације и праћења остварених циљева дефинисаних ИПА програмом за 2020 и за 2022. годину, у сарадњи са ресорним Министарством и са релевантним социјалним актерима на националном нивоу.

- Пружена је подршка у планирању и имплементацији ИПА програма, у складу са захтевима Ресорног министарства. Посебан допринос дат је у усклађивању циљева дефинисаним ТоР-ом за ИПА 2020 са циљевима и активностима предвиђеним Акционим планом за 2022- 2023. годину за спровођење Стратегије за деинституционализацију.

Општи циљ 12: Унапређење капацитета Републичког завода за социјалну заштиту

12.1. Дефинисање и усвајање стратешког оквира деловања Републичког завода за социјалну заштиту за период 2021 – 2025.

- Процес дефинисања *Стратегије развоја Републичког завода за социјалну заштиту за период 2022 – 2026. година* је завршен и Стратегија је припремљена за усвајање.

12.2. Јачање капацитета Републичког завода за увођење онлајн обучавања запослених у области социјалне заштите

- Одељење је добило две новозапослене особе за које је сачињен план оспособљавања за самосталан рад и планиране активности су спроведене по планираној динамици.

Остали послови Завода у периоду јануар - децембар 2022.

Остали послови Завода у периоду јануар - децембар 2022.

Учествовање на скуповима/састанцима/радним групама:

(ове активности подразумевају припрему за састанак, прикупљање и анализу адекватних података, прављење презентација или предлога активности и даљих корака)

- Учествовање на састанку Комитета експерата и практичара под називом „Брза процена злоупотребе дечјег рада на улицама у Србији“ (истраживање се реализује у сарадњи са СЕКОНС групом за развојну иницијативу на пројекту Међународне организације рада под називом „Мерење, подизање

свести и ангажовање политика ради унапређења борбе против злоупотребе дечјег рада и принудног рада“ (МАП’16) у Србији, који се реализује у склопу примене Програма достојанственог рада у Републици Србији у сарадњи са Министарством за рад) (Фебруар 2022. године).

- Учешће на конференцији „Деца у контакту са законом – унапређење остваривања права, превенција и заштита“, коју су организовали Савет за унапређење рада органа кривичног поступка и извршења кривичних санкција према малолетницима и УНИЦЕФ (Фебруар 2022.)
- Студијско путовање у Израел у фебруару 2022. године са циљем упознавања са добром праксом успостављања и пружања услуга усмерених на ментално здравље деце и младих.
- Учествовање на радионици „Депопулација и јавно здравље“, једна од шест радионица за израду извештаја: Људски развој као одговор на демографске промене (Канцеларија Премијерке, УНДП) (Април 2022. године)
- Учествовање на радионици за представнике изабраних центара за социјални рад који ће учествовати у истраживању „Брза процена злоупотребе дечјег рада на улицама у Србији“ планираном за мај-јун 2022. године (Мај 2022. године).
- Учешће на међународној конференцији „Сигурна места – успешна деца – Уграђивање сазнања из праксе засноване на трауми у програме алтернативне бриге о деци“ у организацији СОС Дечијих села Белгија и Фондације СОС Дечија села Србије, одржаној у мају 2022. године у Бриселу, Белгија
- Учешће на састанку МПНТР – Национални извештај о Инклузивном образовању (Мај 2022. године).
- Учествовање на конгресу Друштва за дечју и адолесцентну психијатрију и сродне струке Србије – ДЕАПС, (Мај 2022. године, Врњачка бања).
- Учествовање на полугодишњем састанку партнера у Програму за здравље и рани развој деце УНИЦЕФ-а и Министарства здравља Републике Србије (Јул 2022. године).
- Учешће на транс-националној радионици о развоју лабораторија за подстицање иновација у кућној нези и за развој предузетништва у сектору социјалне заштите у Дунавском региону – Завршна конференција у оквиру EU Interreg Дунавског транс-националног програма. Одржаној у септембру 2022. године у Фрајбургу, Немачка
- Учествовање на радионици „Консултативни процес за систематизовање и унапређивање система подршке у ситуацији ризика од осипања ученика из образовања“ у организацији Save the Children (Октобар 2022. године).
- Учествовање на конференцији „Peer to Peer“, ГИЗ Србија (Октобар 2022. године, Златибор)
- Учествовање на конференцији поводом обележавања Светског дана менталног здравља ка бољем менталном здрављу адолесцената и младих у Србији у организацији УНИЦЕФ Србије (Октобар 2022. године).

- Учествовање на конференцији поводом представљања истраживања о наменским трансферима у организацији ГИЗ-а (Октобар 2022. године).
- Учешће на 15. састанку Сталне радне групе за старење УНЕЦЕ који је у фокусу имао разговоре о Програму рада за период 2023-2027. године за подршку државама чланицама у испуњавању циљева и обавеза из Римске министарске декларације из 2022. године, одржаном у Женеви у новембру 2022. године
- Учешће на Семинару о политикама старења који је био посвећен разговорима о квалитету дуготрајне неге у земљама чланицама УНЕЦЕ, одржаном у Женеви у новембру 2022.
- Континуирани рад у оквиру Секторског већа за област здравства и социјалне заштите
-

*

*

*

Реализација програмских активности Завода за 2022. годину је у директној повезаности са спровођењем националних приоритета, те Републички завод за социјалну заштиту своју делатност у потпуности усклађује са тим процесима и прилагођава динамику реализације планираних послова. Завод је и током 2022. године показао спремност да током године коригује своје планиране послове и усмери расположиве ресурсе на друге приоритетне послове, у непосредној комуникацији са оснивачем и ресорним министарством.

ПРЕДСЕДНИЦА УПРАВНОГ ОДБОРА

Зорана Васовић Ардалић